

פאול צלאן

תשעה שירים

כָּל אֶבֶן שְׁלֵא תָרִים -
 אַתָּה חוֹשֵׁף
 אֶת הַזְּקוּקִים לְמַחֲסֵה הָאֲבָנִים:
 עִרְמִים,
 הֵם שָׁבִים לְמִלְאֶת הַשְּׂזִירָה.

כָּל עֵץ שְׁלֵא תִכְרֹת -
 אַתָּה בּוֹנֵה
 אֶת יְצוּעַ הָעֵץ, עָלָיו
 יִשְׁוּבוּ יְאֻסְפוּ הַנְּשָׁמוֹת,
 כָּאֵלוֹ לֹא נִטְלָטַל
 גַּם הָעֵדֶן
 הַזֶּה.

כָּל מְלָה שְׁלֵא תֹאמֶר -
 אַתָּה אוֹמֵר תּוֹדָה
 לְרָקֵב.

(מתוך "מסף אל סף")

עין הזמן

הַנְּהִי עֵין הַזְּמַן:
 מִפְּזִילָה מִבְּט
 תַּחַת גְּבַת-עֵין בַּת שְׂבָעָה גְּוָנִים.
 עַפְעָפָה רְחוּץ לְהַבּוֹת,

דמעתה קיטור.

הכוכב הענור מתעופף לקראתה
ונמס בלהט ריסייה:
חם משתרר בעולם
והמתים
מעלים נצה ופורחים.
(מתוך "מסף אל סף")

*

התעור עוד היום:
גם הנצח מלא עינים -
בו
טובע מה שסיע למלים ללכת
בדרך שבאו,
בו
דועך מה שתלש גם אותך מן
השפה בתנועה
שהנחת לה להתרחש כ
רקוד שתי מלים שכלו
סתו ומשי ואין.
(מתוך "תפנית נשימה")

*

כשתקף אותנו לבן, לעת לילה;
כשנשפך מפר המנחה
יותר ממים;
כשהברך החבולה
רמזה לפעמון הקרבן:
עוף! -

אז
עוד הייתי
שלם.

(מתוך "תפנית נשימה")

*

בְּמִרְכַּבַּת הַנְּחָשִׁים, עַל פְּנֵי
הַבְּרוּשׁ הַלָּבֶן וְהַלְּאָה,
דֶּרֶךְ הַזֶּרֶם
הִסִּיעוּ אוֹתָךְ.

אָבֵל בְּתוֹכָךְ, מִ
לְדָה,

בְּעֵבֶע הַמַּעֲזֵן הָאֲחֵר,
עַל קֶרֶן הָאוֹר
הַשְּׁחֹרָה, הַזְּכוּרֹן,
טַפְּסֵת אֶל יוֹם.

(מתוך "תפנית נשימה")

*

יָם בְּחֶלְקֵת־צֶל מִתְחַחַת
שֶׁל כְּף־יָדְךָ.

מִתְלַם־אַרְבַּע־הָאֲצָבָעוֹת
אֲנִי נוֹבֵר וְחוֹלֵץ אֶת
הַבְּרָכָה הַמְּאֻבָּנָה.

(מתוך "תפנית נשימה")

*

חֲרוּטֵת מֵה־שְׁלֹא־נֶחֱלַם
מְטִילָה אֶרֶץ־הַלְּחֵם הַנְּדוּדָה מִבְּלֵי שִׁינָה
אֶת דְּמוֹת הַר־הַחַיִּים.

מִפִּירוֹרִיו

אֶת לְשָׁה מִחֲדָשׁ אֶת שְׁמוֹתֵינוּ,
שְׁאֲנִי, שְׁבָכָל אֲצָבֵעַ
מֵאֲצָבָעוֹתַי עֵינַי דוֹמָה
לְשֶׁלְךָ,

מִמֶּשֶׁשׁ בָּהֶם לְמִצָּא

מְקוֹם דְּרָכֹו

אוֹכֵל לְהַקְיֵץ עֲצָמֵי אֱלִיךָ,

נְרֵהֲרַעֵב הַבְּהִיר
בְּפִי.

(מתוך "תפנית נשימה")

*

בְּאֵיבֵי שְׁנַת לִילָנוּ
תִּקְרַעְתִּי אֶת קַרְנֵי יִרְקַת־הַכּוֹכָב בְּאֶהֱלֵךְ:
אֶת הַצֵּעֵת לָהּ מִטָּה
בְּנִקְיֵי הַגֶּשֶׁם שֶׁל הַפְּרִיָדָה.

כָּבֵד חֲגֵרְתְּ אֶת נַעֲלֶיךָ, רְאִיתִי,
מִבֶּטֶד
הַתְּעוֹפֵף עִם הַשֶּׁלֶג אֶל פְּסָגוֹת הַהָרִים,
וְלִמְטָה בַּמַּעֲיָן
כָּבֵד שׁוֹכֵב אֶת לֶבֶךְ הַיַּיִן שֶׁאֵין שׁוֹכְרִים אֹתוֹ לֶחֶם.

אֶת פְּזוּרָה
הַיִּית עַל שִׁיאִים וְתַהוֹמוֹת, -
אֲנִי בַחֹל
שְׁכַבְתִּי, נוֹבֵר בּוֹ
לְמַצָּא אֶת הַמְּשֻׁכָּן הַמֵּט לְפֹל
שֶׁל קִיִּצְנוּ.

(מז העיזבון)

*

פְּצָעִים עֲמָקִים מִשְׁלִי
פְּצָעָה אוֹתְךָ הַשְּׁתִיקָה,
כּוֹכְבִים גְּדוֹלִים יוֹתֵר
כּוֹרְכִים אוֹתְךָ בְּרִשְׁת מִבְּטִיָּהֶם,
אֶפֶר לְכֵן יוֹתֵר
מוֹטֵל עַל הַמְּלָה שֶׁהֶאֱמַנְתָּ לָּהּ.

(מז העיזבון)

מגרמנית שמעון זנדבנק